

Посилення ролі місцевого самоврядування у вирішенні проблем сільської молоді через розвиток сільського зеленого туризму

Актуальність теми. Трансформація соціально-економічних відносин на селі в Україні призвела до погіршення якості життя сільської молоді як найбільш незахищеного прошарку населення. Актуальність проблеми підтверджують статистичні дані, згідно з якими питома вага населення 15–59-річного віку в містах становить 66,7, у селах – тільки 56,6 % [1]. Подальше ігнорування проблем сільської молоді може призвести до стрімкого старіння сільського населення і внаслідок цього ще більше загострити демографічний і соціально-економічний стан малих територіальних громад. Одним з шляхів розв'язання соціальних проблем сільської молоді може стати розвиток сільського зеленого туризму.

Метою дослідження є обґрунтування ролі органів місцевого самоврядування у вирішенні проблем молоді внаслідок підтримки розвитку сільського зеленого туризму. *Об'єктом дослідження* є процес розв'язання органами місцевого самоврядування соціальних проблем молоді. *Предмет дослідження* полягає у посиленні ролі місцевого самоврядування в розвитку сільського зеленого туризму на шляху розв'язання соціальних проблем молоді.

Викладення матеріалу основного дослідження. Здійснення діяльності у сфері сільського зеленого туризму не обумовлює наявності у громади виняткових туристсько-рекреаційних ресурсів, що робить цей вид туризму привабливим для більшості регіонів України, у тому числі промислово розвинутих. До цієї категорії можна віднести Донецьку область, де немає значної кількості відомих туристичних об'єктів. У той же час перебування регіону згідно з даними Державної служби туризму і курортів на 2 місці в рейтингу областей за наявністю туристичних об'єктів підтверджує можливість сільських та селищних громад досягнути значних соціально-економічних результатів в розвитку сільського туризму [2].

З метою визначення ступеня готовності малих територіальних громад Донецької області брати участь у розвитку сільського зеленого туризму було проведено соціологічне дослідження шляхом анкетування в смт. Нижня Кринка (м. Макіївка) та селах Залесне і Піски (Шахтарський та Ясинуватський райони Донецької області відповідно). В опитуванні взяли участь 150 осіб віком від 25 років. Завданням дослідження стало виявлення ролі сільського зеленого туризму в поліпшенні соціально-економічного стану як окремої родини, так і громади в цілому.

Результати дослідження дозволили виявити найбільшу зацікавленість насамперед молоді до сільського зеленого туризму. Аналіз показав, що 39,6% мешканців досліджених районів віком від 25 до 35 років характеризують діяльність у сфері сільського зеленого туризму як привабливу і спроможну приносити стабільний дохід, що підкреслює особливу роль молоді у розвитку сільського зеленого туризму, яка може стати рушійною силою у соціально-економічному відновленні села. Однак слабка матеріально-технічна база сучасного українського села може значно вповільнити процес становлення сільського зеленого туризму. Значну роль у вирішенні цієї проблеми представники сільських територіальних громад відводять органам місцевого самоврядування: 48,4% опитаних погодилися з тим, що органи самоврядування повинні сприяти створенню необхідної туристичної інфраструктури, а 22,6% респондентів вважають за потрібним розробити економічні механізми підтримки зацікавлених у здійсненні діяльності у сфері сільського зеленого туризму.

Проведене дослідження довело доцільність підтримки органами місцевого самоврядування розвитку сільського зеленого туризму, що потребує створення умов для здійснення наступних заходів:

співробітництво з громадськими організаціями (Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні, „Донецький аграрний розвиток”) у питаннях популяризації сільського зеленого туризму серед сільських громад;

розвиток пільгового кредитування молоді з метою благоустрою сільських господарств з метою облаштування їх до того рівня, який необхідний для надання туристичних послуг;

розробка місцевих програм розвитку сільського зеленого туризму або додавання відповідного розділу до щорічних програм розвитку села чи селища;

створення гнучкої системи стягнення місцевих зборів для тих членів громад, які будуть займатися діяльністю з надання послуг сільського зеленого туризму тощо.

Таким чином, *науковою новизною* дослідження є визначення ролі сільського зеленого туризму в процесі поліпшення стану сільської молоді за сприяння органів місцевого самоврядування. *Практична значимість* полягає в можливості використання результатів дослідження в обґрунтуванні доцільності розробки органами місцевого самоврядування заходів щодо розвитку сільського зеленого туризму на шляху розв’язання соціальних проблем молоді.

1. Розподіл постійного населення за статтю і віком на 1 січня 2003 року: Статист. зб. – К., 2003. – 423 с.

2. Рейтинг областей України за кількістю туристичних об’єктів // http://www.tourism.dn.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=27&Itemid=1 - 27к –